

20.06.2022

Asia/29

§ 495

Valtuutettu Jukka Järvisen toivomusponsi kaupungin päihdetyön vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden arvioinnista

HEL 2021-011659 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.10.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 13.10.2021 valtuutettu Jukka Järvisen aloitetta vaikuttavasta päihdetyöstä kaupunginvaltuusto hyväksyi aloitteentekijän ehdottaman toivomusponnen: "Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta arvioida kaupungin päihdetyön vaikuttavuutta ja tuloksellista päihdetyötä."

Päihdeettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveystalvveluja tarjotaan ja kehitetään tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoitosuosituksen ja päihdepalvveluja koskevien laatusuosituksen mukaisesti. Toiminnan laatua, tehokkuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvasti osana normaali-toimintaa. Yhä vahvemmin toiminnassa otetaan huomioon päihdeon-

gelman yhteydessä ilmenevät perheen palvelutarpeet, erityisesti lastensuojelu.

Päihdepalvelukokonaisuus sisältää polikliinisia palveluja kuten avovieroitusta, avokuntoutusta, opioidikorvaushoitoa ja jälkikuntoutusta sekä päivätoimintaa, laitospäivähoitoa ja laitospäivähoitoa. Näiden lisäksi tarjotaan mm. terveys- ja sosiaalineuvontaa suonenensisäisesti huumeita käyttäville ja palvelukeskustoimintaa HIV-positiivisille päihderiippuvaisille. Osa palveluista järjestetään omana toimintana ja osa ostopalveluna. Psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumisorientoitunut hoito- ja palvelumalli.

Päihdetyön vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan mm. keräämällä asiakaspalautetta, seuraamalla eri asiakassegmenttien palvelujen käyttöä, niihin pääsyä ja mahdollisia odotusaikoja. Asiakkaan saaman hoidon ja palvelun vaikuttavuutta seurataan kliinisillä mittareilla ja hyvinvointi-indikaattoreilla. Asiakassuunnitelman toteutumisen seurannassa arvioidaan valittujen palvelujen vaikuttavuutta suhteessa asiakkaan omiin tavoitteisiin. Palvelujärjestelmän toimivuutta arvioidaan kansallisten mittareiden avulla.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnin ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnin hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnin ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 07.06.2022 § 117

HEL 2021-011659 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Jukka Järvisen toivomusponnosta, joka koskee kaupungin päihdetyön vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden arviointia:

”Toivomusponnossa edellytetään selvitettävän mahdollisuutta arvioida kaupungin päihdetyön vaikuttavuutta ja tuloksellista päihdetyötä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että päihdeettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveyspalveluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoitosuosituksen ja päihdepalveluja koskevien laatusuosituksen mukaisesti. Toiminnan laatua, tehokkuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvasti osana normaalitoimintaa. Toiminnassa otetaan yhä vahvemmin huomioon päihdeongelman yhteydessä ilmenevät perheen palvelutarpeet, erityisesti lastensuojelu.

Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Päihdeongelmaisten asiakkaiden hoito aloitetaan siinä sosiaali- tai terveydenhuollon toimipisteessä, missä asia tulee esille. Päihdeongelmaisia henkilöitä hoitetaan terveydenhuollossa ja päihdehuollon erityispalveluissa. Jokaiselle asiakkaalle tehdään yksilöllinen hoito- ja kuntoutumissuunnitelma.

Päihdepalvelukokonaisuus sisältää Helsingissä polikliinisia palveluja, kuten avovieroitusta, avokuntoutusta, opioidikorvaushoitoa ja jälkikuntoutusta sekä päivätoimintaa, laitospäihdehoitoa ja laitospäihdehoitoa. Näiden lisäksi tarjotaan muun muassa terveys- ja sosiaalineuvontaa suomen- ja ruotsinkielisille huumeita käyttäville ja palvelukeskustoimintaa HIV-positiivisille päihderiippuvaisille. Osa palveluista järjestetään omana toimintana ja osa ostopalveluna.

Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumiso-rientoitunut hoito- ja palvelumalli. Palveluja kehitetään ja toteutetaan yhteistyössä vertais- ja kokemusasiantuntijoiden kanssa siten, että erilaiset palvelut tarjotaan asiakkaalle hänen toipumisvaiheensa mukaisesti. Kehittämistyössä noudatetaan kansallisten Käypä hoito -

suositusten, päihde- ja riippuvuusstrategian, mielenterveysstrategian sekä sosiaali- ja terveysministeriön päihdepalveluja koskevien laatusuositusten linjauksia.

Päihdetyön vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan muun muassa keräämällä asiakaspalautetta, seuraamalla eri asiakassegmenttien palvelujen käyttöä, niihin pääsyä ja mahdollisia odotusaikoja. Asiakkaan saaman hoidon ja palvelun vaikuttavuutta seurataan kliinisillä mittareilla ja hyvinvointi-indikaattoreilla. Asiakassuunnitelman toteutumisen seurannassa arvioidaan valittujen palvelujen vaikuttavuutta suhteessa asiakkaan omiin tavoitteisiin. Palvelujärjestelmän toimivuutta arvioidaan kansallisten mittareiden avulla. Näitä ovat muun muassa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen jätevesitutkimus sekä tilastotiedot nuorten päihdeiden käytöstä ja päihdehäiriöistä, Tilastokeskuksen kuolemansyyt sekä Eläketurvakeskuksen työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen syyt.

Pikapalautelaitteisiin annettu palaute päihdepalveluista on ollut pääasiassa hyvää tai erittäin hyvää tasoa. Päihdepalvelujen asiakkaat vastasivat myös esimerkiksi vuonna 2021 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämään asiakaskyselyyn, jonka tuloksia hyödynnetään suoraan asiakaslähtöisyyden sekä päihdetyön vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden edistämiseksi.

Toiminnan laatua varmistetaan kuvaamalla hoito- ja työohjeita, hoitoprosesseja ja organisaatorajat ylittäviä hoito- ja palveluketjuja sekä varmistamalla asiakas- ja henkilöstön turvallisuus. Laadun hallinnan kokonaisuuteen sisältyy myös riittävät henkilöstöresurssit, henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä täydennyskoulutuksen ja työnohjauksen tarjoaminen. Päihdepalvelut on aktiivisesti mukana pääkaupunkiseudun oppilaitosyhteistyössä sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihderiippuvuus aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia uhkia. Hoidon perustana on luottamuksellinen hoitosuhde sekä kansallisten suositusten mukaiset yksilöllisesti suunnitellut psykososiaaliset hoitointerventiot ja lääkehoito.”

Käsittely

07.06.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Pentti Arajärvi: Lisätään lausunnon toisen kappaleen loppuun:

20.06.2022

Toiminnassa otetaan yhä vahvemmin huomioon päihdeongelman yhteydessä ilmenevät perheen palvelutarpeet, erityisesti lastensuojelu.

Kannattaja: puheenjohtaja Daniel Sazonov

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Pentti Arajärven vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

24.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi